

Discursul directorului Serviciului Român de Informații, ambasador George Cristian Maior, cu prilejul lansării volumelor "Spion pentru eternitate: Frank Wisner" și "Despre intelligence"

"George Cristian Maior, Directorul Serviciului Român de Informații: Vă mulțumesc foarte mult pentru prezența la acest târg de carte. Spuneam, acum câțiva ani, că un asemenea eveniment reduce și un risc important la adresa securității naționale, care se numește 'incultură și prostie', deci și prostia poate fi un risc la adresa securității naționale și cei care citesc și vin la asemenea evenimente cumpără cărți, s-ar putea să îmbunătățească, în final, un mediu de securitate pentru cetățenii României, pentru stat, pentru națiune.

În al doilea rând, aș vrea să menționez că, într-adevăr, cele două cărți de astăzi, diferite prin profil și prin dimensiunea abordată, definesc și un element nou de cultură de securitate, în această țară, de care avem nevoie și pentru cetățean, și pentru stat, și pentru oamenii politici, și pentru decidenți. Dacă vrem să evoluăm spre progres, spre stabilitate, spre securitate, spre siguranța noastră de azi, de mâine, a copiilor noștri, este bine să încercăm să citim cât mai mult, inclusiv asemenea cărți despre domenii de specialitate.

Eu aș reveni, în schimb, la prima carte pe care o lansăm astăzi, biografia unui spion arhetipal, Frank Wisner se numește, unică în literatura mondială. Acest om - și aș vrea să spun câteva cuvinte pentru a defini și ceea ce înseamnă această profesie - acest om a venit la București, imediat după 23 august, ca șef al OSS, Oficiul pentru Servicii Strategice al Statelor Unite, precursor al CIA, pentru a îndeplini o misiune specială legată de evoluția României în acele vremuri extrem de tulburi. El a venit, în primul rând, pentru a salva piloții americani căzuți, cum se știe, pe teritoriul României, misiune de care s-a îndeplinit cu succes, foarte repede. Apoi a avut ca misiune să înțeleagă evoluția societății românești, în acea perioadă complexă pentru istoria noastră, și a fost - ceea ce m-a impresionat cel mai mult - printre primii oameni care au înțeles pericolele care pândeau națiunea română și societatea românească, în noul context politic și geopolitic din acea vreme. A înțeles foarte clar că cel mai mare pericol pentru noi, românii, era, de fapt, pericolul sovietic. În acea perioadă, știm foarte bine că Uniunea Sovietică era aliată cu statul pe care acest om îl reprezenta în acest domeniu sensibil al spionajului. A înțeles acest lucru, a avertizat Washingtonul că, dacă nu face ceva, această țară va avea de suferit, ca și alte popoare din Europa Centrală și de Est. S-a străduit să transmită această analiză importantă către decidenții din acea vreme și s-a izbit de o necesitate istorică care era determinată de alianța încă în vigoare dintre SUA și Uniunea Sovietică și de contextul istoric care impunea aceste necesități stringente de a sta alături pe seama acestor popoare și pe seama poporului român inclusiv. A scris despre acest lucru și, fiind extrem de abil în ceea ce putea să deducă din societatea românească, din discuțiile pe care le avea cu oamenii politici ai vremii, cu Casa Regală, cu diverse cercuri de aici, și-a dat printre primii seama că lumea va fi împărțită în două, că vom asista la un nou tip de confruntare, ceea ce s-a întâmplat, că mulți oameni vor avea de suferit pe terenul libertății și a transmis, în ciuda avertismentelor birocratice și oficiale, faptul că acest popor s-ar

putea să sufere, ceea ce s-a și întâmplat, enorm de mult de pe urma acestor evenimente. Iată de ce personajul m-a impresionat și trebuie să ne impresioneze, pentru că, în final, constituie o filă importantă din istoria noastră națională.

Mai departe, evoluția sa a fost spectaculoasă, a ajuns din nou în Statele Unite, a fost unul din fondatorii Agenției Centrale de Informații, CIA, precum o cunoaștem, a fost director adjunct, șef al Serviciului Clandestin, poate cea mai sensibilă și importantă funcție din această organizație după cea de director. Dar experiența sa la București, morală, profesională, umană, l-a marcat tot timpul vieții, astfel încât cei care au văzut, de exemplu, filmul 'The Good Shepherd' al lui Robert de Niro, îl vor regăsi ca personaj principal în acest film. Într-un fel, am putea spune că o luptă pentru libertate, inclusiv acest film special al informațiilor și al spionajului, s-a născut la București datorită acestui om și că o organizație de o asemenea anvergură, cu o asemenea mitologie are, undeva, un fundament intelectual și operațional în capitala țării noastre.

Evoluția sa a fost spectaculoasă în cadrul organizației, a fost cel care a inițiat extrem de multe acțiuni, de măsuri active pentru a lupta împotriva pericolului sovietic, este unul dintre cei care au inițiat ideea de măsuri active din propaganda postului 'Europa Liberă' de exemplu, este unul dintre cei care au reușit să se lupte cu regimuri comuniste ostile, pe unele reușind să le dărâme, pe altele nu, este unul dintre cei care au avertizat permanent că Statele Unite ar trebui să facă mai mult pentru ca, în sfârșit, americanii să vină și în această zonă a Europei.

A iubit mult România, dincolo de aspectul profesional și permanent, în ceea ce își făcea ca argumentație pentru a iniția tot felul de acțiuni la nivel global, amintea de acest exemplu, cum o țară a putut fi pierdută ca urmare a unei lipse de inițiativă strategică.

Din păcate, soarta a fost tristă cu el, pur și simplu a intrat într-o coliziune inclusiv cu conducerea CIA de atunci, cu Administrația americană, a fost trimis din Centrala CIA către diverse posturi din străinătate, pentru că obsesia sa pentru a lupta pentru aceste popoare, prin aceste mijloace specifice, nu s-a tradus în practică.

S-a sinucis la o vârstă tânără din cauza acestei obsesii, cu pușca de vânătoare, lăsând o scrisoare prin care, din nou, amintea de importanța Bucureștiului, în ceea ce definea ca fiind o luptă pentru existență în ceea ce privește confruntarea cu răul comunist.

De aceea am și subintitulat această carte 'O poveste tristă de spionaj despre un om care a vrut să schimbe lumea'. Din păcate atunci nu a putut, dar astăzi și datorită lui suntem în această situație, și strategică, și politică, și geopolitică mai bună. Până la urmă, a ieșit învingător, spun eu, după moarte și este bine să-l avem memorat și în limba română.

Îl cunosc foarte bine pe fiul său, care mai trăiește încă, ambasadorul Frank Wisner, unul dintre oamenii remarcabili ai establishment-ului american, al elitelor americane. A fost ambasador în India și Egipt, a fost negociator în diverse zone ale lumii pentru pace și stabilitate și îi mulțumesc și pe această cale, va veni și el în țară, în lunile următoare, pentru a realiza o lansare a acestei cărți și în prezența lui. A avut amabilitatea să-mi dea din arhiva familiei lucruri inedite despre acest personaj și,

împreună cu arhivele pe care le-am identificat la nivelul Serviciului și la nivelul Consiliului Național de Studiere a Arhivelor Securității, am putut aduce lucruri noi pentru o chestiune care nu ne interesează doar noi, ci cred că interesează și, până la urmă, comunitatea internațională.

De aceea, vă mulțumesc că asistăm la un asemenea moment, este un moment emoționant și ar trebui să fie pentru noi, a aduce în lumină un personaj, un spion, un intelectual, care a reușit, totuși, până la urmă, să schimbe lumea.

În ceea ce privește cealaltă carte, un singur aspect: mulțumesc colegilor din Serviciu, așa cum mulțumesc și colegilor de serviciu care au contribuit la această carte și au muncit foarte mult, cea despre biografia marelui spion Frank Wisner. Le mulțumesc pentru contribuția intelectuală la redefinirea rolului informațiilor în secolul XXI, studii foarte interesante, chiar accesibile unui public mai larg. Aș face o singură remarcă, pe care am făcut un studiu introductiv, cea la care țin încă din 2007. Pentru a avea un sistem de informații eficient în secolul XXI este nevoie, pe de-o parte, de organizare mai bună și cred că cele două Servicii mari de informații ale României, Serviciul de Informații Externe și Serviciul Român de Informații, trebuie să coopereze mai mult în acest sens. Eu am îndrăznit, ca o părere personală – repet, personală – nevalidată nicidecum politic, că pentru o țară ca România o fuziune, o unificare ar fi cel mai bun model prin care am putea fi și mai eficienți decât suntem în acest sens, dar acest lucru, evident, nu ține de mine, ține de cultura profesională și de voința politică, nu este nimic controversat în acest lucru și în a discuta despre aceste probleme pentru viitor. Pentru că astăzi, mai mult ca niciodată, riscurile, amenințările la adresa securității unui stat, a stabilității unui stat, vin și din interior, și din exterior, se intercorelează, dezvoltă o dinamică și o viteză rapidă. Numai împreună putem să asigurăm securitatea acestui stat, într-un context extrem de complex. Vedeți și dumneavoastră, pe de o parte, o geopolitică agresivă la adresa granițelor de Vest ale României, mă refer la ceea ce se întâmplă în Rusia, problema Ucrainei, viitoarele alegeri din statul vecin, Moldova, care ne interesează la modul cel mai înalt, pe de altă parte, apariția unor entități precum Statul Islamic, în care persoane răuvoitoare, persoane cu ideologii extreme doresc efectiv să distrugă un anumit mod de viață și la care trebuie să fim întotdeauna extrem de atenți. Iată de ce cred că putem fi și mai eficienți în încercarea de a înțelege aceste fenomene și de a le putea contracara și astfel să avem o țară predictibilă, stabilă, cu securitate pentru fiecare, în primul rând pentru cetățean, pentru stat, pentru instituții.

Vă mulțumesc și vă invit, sper, la o lectură interesantă în cele două cărți la care țin foarte mult și mă bucur că am avut ocazia să discut despre ele! Mulțumesc tuturor!"